

Jury rapport voor prijsuitreiking Cuperusprijs op NVC congres 2022

EV, 31102022

Introductie (3 min)

De Cuperusprijs is door Kivi ingesteld om excellent academisch afstudeerwerk in verkeer en vervoer te belonen en daarmee de aandacht en waardering voor het vakgebied te bevorderen. Prof ir Cuperus heeft als veelzijdig ingenieur de vorige eeuw een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de verkeerskunde en planologie in ons land en aan de inzet van Kivi op dit gebied.

De uitreiking van de prijs wordt georganiseerd door de afdeling Verkeer en Vervoer van het Kivi. De jury bestond dit jaar uit zes toonaangevende collega's (niet hoogleraar) uit ons vakgebied: Hillie Talens van CROW, Gert van den Heuvel van ProRail, Peter Nijhout van RHDHV, Marije Hamersma van KiM, Danielle Snellen van PBL en Erik Verroen van Rijkswaterstaat.

De deelnemende scripties zijn voorgedragen door de betreffende afstudeerhoogleraren omdat ze zich onderscheiden in creativiteit, diepgang en relevantie van de resultaten. Dit jaar zijn in totaal 10 scripties ingediend, afkomstig van drie universiteiten (Delft, Twente en Eindhoven) en zes hoogleraren.

De jury was onder de indruk van de kwaliteit van de scripties. Ze waren allen verzorgd, met een goede opbouw, uitgebreide literatuurreferenties en een indrukwekkende methodische diepgang. De onderwerpen waren actueel en vernieuwend (variërend van MaaS tot railonderhoud en van vlieggedrag tot automatisch rijden). Met soms spectaculaire resultaten (geclaimde efficiency verbetering tot wel 70% ...).

Zoals een kritische jury betaamt hebben we ook wat kanttekeningen geplaatst bij de 10 scripties die we voorgelegd hebben gekregen van de universiteiten. Ons algemene beeld is dat ze qua opbouw en aanpak wel behoorlijk op elkaar lijken, alsof ze met een vast stramien zijn opgebouwd om aan een academische format te voldoen. Dat maakt de scripties wat voorspelbaar en risicomijdend. De literatuur referenties zijn zeer uitgebreid, waarschijnlijk door de uitgebreide zoekfuncties tegenwoordig op internet, maar erg academisch en niet altijd even relevant. Nederlandstalige 'grijze' literatuur van bijvoorbeeld kennisinstellingen en planbureaus ontbreekt vaak terwijl die uiterst relevant kan zijn. Verder zijn alle scripties zeer methodisch en analytisch. Planning en ontwerp worden node gemist. Hierdoor lijken de scripties vooral geschreven voor de academische wereld en zijn ze vrij ontoegankelijk voor de buitenwereld. De verbinding met de praktijk blijkt vaak lastig te leggen of vergezocht.

Wij hebben daarnaast als jury nog twee hartenkreten die wij voor het afstudeerwerk op ons vakgebied willen meegeven:

1. Stimuleer meer originaliteit en praktijkgerichtheid, buiten de geëigende academische formats, om academische eenheidsworst te voorkomen en beter aan te sluiten bij de kennis uit de praktijk van ons vakgebied.
2. Gebruik minder tekst en informatie om zicht op de hoofdlijn te kunnen houden. Het schrijven van een toegankelijk en beeldend verhaal blijkt een kunst op zich te zijn.

Uitreiking

En dan nu waar het natuurlijk om gaat vanavond, de uitreiking van de prijzen. We hebben drie prijzen te verdelen: een eerste prijs van € 1000 en twee gedeelde tweede prijzen van elk € 500. Ik ga de winnaars graag bekend maken.

Een van de tweede prijzen gaat naar **Mirjam van den Boogert** met haar scriptie *'Engaging the crowd in sensing for smart mobility - A discrete choice experiment investigating users' preferences in participatory sensing applications'*.

De scriptie viel op door het originele en actuele onderwerp om gebruikers te laten participeren in het verzamelen van data over hun gebruik van mobiliteitsdiensten en de nieuwe technieken die daarvoor kunnen worden gebruikt. Zeer relevant in onze steeds meer data gedreven mobiliteitsmarkt. De aanpak van Mirjam was een mooie combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve methoden en is zorgvuldig uitgevoerd. We hadden nog wel de nodige vragen over de toepasbaarheid in de praktijk en de kansen en belemmeringen waar je tegen aan gaat lopen, dus er is nog voldoende werk aan de winkel op dit onderwerp.

De andere tweede prijs gaat naar **Nischal Lingam** voor zijn scriptie *'Effects of external human machine interfaces on automated vehicles' communicative interactions with human drivers'*.

Wat opviel was dat Nischal heeft gekozen voor rijsimulatie als onderzoeksmethoden, een originele aanpak die de nodige uitdagingen met zich mee brengt. Het is knap hoe Nischal die heeft weten te overwinnen en tot een goed doordachte analyse van de wisselwerking tussen gedrag en techniek is gekomen. Daarbij heeft hij ook het complexe stakeholdersveld goed in kaart kunnen brengen, maar juist dat aspect vraagt wel om nadere discussie over de opschaalbaarheid van zijn bevindingen over de rijtaakondersteuning en over de haalbaarheid van deze technieken in de praktijk.

En dan de winnaar van dit jaar. De eerste prijs gaat naar **Sophie Buteyn** voor haar scriptie *'Changing attitudes to flying - a dynamic approach to Q methodology to explore changes in air travel attitudes in The Netherlands'*.

Waar we andere jaren soms veel moeite hadden om een duidelijke winnaar aan te wijzen, was dat dit jaar niet het geval. De jury was het er over eens dat Sophie boven de andere scripties uit stak met haar vernieuwende en gedegen aanpak van het onderwerp. De Q methodologie (een *'openly holistic approach'*) laat zien dat de complexe individuele rangordening van preferenties kan worden vertaald in een typologie van reizigers op basis van hun keuze gedrag en hoe dat kan worden beïnvloed. Het werk van Sophie raakt ook een belangrijk dilemma waar we allemaal tegen aan lopen: waarom gaan we vliegen terwijl we weten dat het slecht is voor de mensheid op onze planeet? De relatie tussen informatie, bewustzijn en keuzegedrag is door Sophie knap uitgewerkt en vertaald in praktisch aanbevelingen voor gedragsbeïnvloeding. Juist die combinatie van gedegen onderzoekswerk en verbinding met de praktijk van alle dag maakt Sophie in onze ogen een terechte winnaar!

We hebben als jury met veel plezier en respect de scripties gelezen en beoordeeld. We nodigen iedereen uit de scripties zelf te bekijken. De links naar de scripties staan o.a. op de websites van het Kivi en het NVC. We kijken uit naar de volgende prijsvraag over twee jaar, waarbij we vooral ook de niet technische universiteiten willen uitdagen om afstudeerwerk te nomineren.

Dank voor uw aandacht!

Namens de Jury, Erik Verroen